

**ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK, MESLEKİ VE TOPLUMSAL
ALANDAKİ PROBLEMLERİNE SOSYOLOJİK BİR YAKLAŞIM:
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ¹**

Ebru İLERİ²
Doç. Dr. Kemal DİL³

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, yerel düzeyde öğrencilerin akademik, mesleki ve toplumsal alandaki kaygılarına ve uyum problemlerine etki eden etmenleri betimlemektir. Yükseköğretim Kurulu'nun (YÖK) yayınladığı listeye göre Türkiye'deki üniversite sayısı yaklaşık 190 civarındadır. Bu üniversitelerde öğrenim gören öğrenci sayısı ise 7 milyonu geçmektedir. Üniversite yaşamı, çok farklı kültürlerden gelen öğrencilerin pek çok konuda kendilerini deneyimledikleri, beklentilerine cevap aradıkları ve uyum sağlamada bireysel potansiyellerini kullandıkları bir süreci içermektedir. Bu sürecin kimi öğrencilerde olumlu, kimi öğrencilerde ise olumsuz yansımalar ortaya koyduğu da bir gerçektir. Yerel düzeyde bu olumsuz yansımaların neler olduğu bu çalışmanın konusunu oluşturmuştur. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, yerel düzeyde öğrencilerin akademik, mesleki ve toplumsal alandaki kaygılarına ve uyum problemlerine etki eden etmenleri betimlemektir.

Çalışmanın evrenini Çankırı Karatekin Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemini ise Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğrenimine devam eden birinci ve dördüncü sınıflardaki kadın ve erkek öğrencilerin tamamı oluşturmaktadır. Bu çalışma nicel yöntem kapsamında yürütülmüştür. Demografik Bilgi Toplama Formu, Üniversiteye Uyum Ölçeği (ÜÜÖ) ve demografik sorulardan oluşan soru kâğıdı üzerinden veriler toplanmıştır. Verilerin istatistiksel analizinde SPSS 22.0 paket programı kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin akademik ve sosyal ilişkiler boyutlarında önemli sorunlar yaşadığı ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uyum, Üniversite, Üniversite Öğrencileri, Öğrenci Sorunları

¹ Bu Makale 5-7 Mayıs 2018 tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen ASEAD 3. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan bildirinin geliştirilmiş halidir.

² Çankırı Karatekin Üniversitesi SBE Sosyoloji Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi, ebru.ileri.5353@gmail.com

³ Çankırı Karatekin Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü, kemaldil@karatekin.edu.tr

A SOCIOLOGICAL APPROACH TO UNIVERSITY STUDENTS' ACADEMIC, PROFESSIONAL AND SOCIAL PROBLEMS: THE SAMPLE OF ÇANKIRI KARATEKİN UNIVERSITY

ABSTRACT

The purpose of this study is to describe the factors that affect students' academic, professional and societal concerns and adjustment problems at the local level. According to the list of Council of Higher Education (CHE) there are approximately 190 pm. number of universities in Turkey. The number of students studying at these universities exceeds 7 million. University life involves a process in which students from many different cultures experience themselves in many different contexts, seek answers to their expectations, and use individual potentials to adapt. This process is also a fact that some students are positive and some students have negative reflections. This negative reflection at the local level is what constitutes the subject of this study. In this respect, the aim of this study is to describe the factors that affect students' academic, professional and societal concerns and adjustment problems at the local level.

Çankırı Karatekin University's students constitute the universe of the study. The sample is composed of all female and male students in the first and fourth grades who continue their studies in the Sociology Department of the Faculty of Letters. This study was carried out in the context of the quantitative method. Data were gathered from questionnaire consisting of Demographic Information Collection Form and University Adaptation Scale. SPSS 22.0 package program was used for statistical analysis of the data. According to the findings, it was revealed that the students had serious problems in the dimensions of academic and social relations.

Keywords: Integration, University, University Students, Student Problems

GİRİŞ

Üniversite yaşamı; akademik, yönetsel ve insan ilişkilerini içeren bir alandır. Bu alanda öğretim elemanları, yöneticiler, idari personel ve öğrenciler etkileşim halinde bulunmaktadır. Üniversiteler hem ekonomik alanda hem de diğer alanlarda ülkenin kalkınmasını sağlayan birer araştırma merkezleri konumundadır. Bu özelliklerinden dolayı yüksek öğrenim kurumları gençleri de kapsamaktadır. Sosyolojik bir kategori olarak gençlik, insan hayatının en önemli, etkin bir dönemini ifade etmektedir. Aynı zamanda sosyal, ekonomik ve kültürel değişimin öznesi konumundadır. Türkiye, her yıl üniversitelerine 800-900 bin civarında yeni kayıt alan, genç nüfusa sahip bir ülkedir. Gençin gelecekte sahip olacağı mesleğin ve buna bağlı yaşayacağı hayatın yüksek öğretimden geçtiği inancı yaygın bir görüş olarak kabul görmektedir. Dolayısıyla üniversite gençliği, mutlaka dikkate alınması gereken nüfusun bir bölümünü oluşturmaktadır.

Üniversite öğrencilerine yönelik çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Naralan ve Kaleli (2012) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Üniversiteden Beklentileri ve Bölüm Memnuniyeti Araştırması: Atatürk Üniversitesi Örneği” çalışmada üniversite gençliğinin üniversite yaşamına ilişkin beklentileri, öğrenim gördüğü üniversitenin imkanlarını beğenme durumları ve okudukları bölümden tatmin olup olmadıkları istatistiklerle belirlenmeye çalışılmıştır. Mercan ve Yıldız (2011) “Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi” isimli çalışmada, öğrencilerin üniversiteye uyumları yaş, cinsiyet, akademik genel not ortalaması, sosyo-ekonomik düzey, üniversiteyi kaçınıcı girişte kazandığı gibi değişkenlere göre ele alınmıştır. Tuhanoğlu (2017) “Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyumlarına Katkı Sağlayan Bireysel ve Çevresel Faktörlerin İncelenmesi” isimli çalışmada öğrencilerin yaşadığı duygu durumları ile çevresel ilişkilerinin uyumlarını nasıl etkilediği belirlenmeye çalışılmıştır. Koç vd. (2004) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları İle Problem Alanları Arasındaki İlişki” isimli çalışmada öğrencilerin akademik başarıları ekonomi, aile ve toplumsal ilişkiye dayalı problemlerle ilişkilendirilmiştir. Kacur ve Atak (2011) tarafından yapılan “Üniversite Öğrencilerinin Sorun Alanları ve Sorunlarla Başetme Yolları: Erciyes Üniversitesi Örneği” isimli çalışmada öğrencilerin akademik, psikolojik, sosyal, kültürel, ekonomik, sağlık, iletişim, boş zamanı değerlendirme gibi sorun alanları tespit edilmiş ve öğrencilerin bu sorunlarla baş etme yolları belirlenmeye çalışılmıştır.

Üniversiteye farklı kültürel çevrelerden gelen öğrenciler, kendilerini aniden farklı bir akademik ve toplumsal çevre içinde bulmaktadır. Bu yeni yaşam boyutu; eğitim yaşantıları, insan ilişkileri ve toplumsal yaşam açısından geçmiş yaşantılara göre farklılık göstermektedir. Öğrenciler yabancı oldukları bu sosyal ortamda bütün bireysel sorumluluklarını da kendileri üstlenmek zorunda kalmaktadır. Öğrenciler aile ve yakın arkadaş desteğinin bir anda kesildiği bu yabancı çevreye en kısa zamanda ve kendi potansiyelini kullanarak uyum sağlamak ve bu uyum sürecini sürdürmek durumundadır (Karahan vd. 2005). Uyum, değişen toplumsal şartlara bağlı olarak, o toplumsal çevreye veya duruma uyma durumunu ifade etmektedir. Bazı öğrenciler girmiş oldukları yeni sürece rahatlıkla uyum sağlarken, bazı öğrenciler de kendisinden beklenen akademik ve toplumsal rolleri yerine getirmekte ve uyum sağlama konusunda zorluk çekmektedir. Üniversite ortamına uyum sağlayabilmek için sadece öğrencinin girişimi yetersiz kalmaktadır. Çünkü bu süreç öğrenci ile üniversite ortamı arasındaki karşılıklı etkileşime dayanan bir süreçtir. Türkiye’de gençlerin sosyal, ekonomik ve kültürel yaşamına yönelik çalışmalarda, son yıllarda artış görülmektedir. Bununla birlikte gençliğin problemleri, sorunları, eğilimleri ya da beklentilerine yönelik akademik çalışmaların artması gerekmektedir. Üniversite öğrencilerinin sorunlarının çözüme kavuşturulması ve daha uyumlu bir genç nüfusun oluşturulması sürecinde üniversite öğrencilerinin belirli sorun alanlarının açığa çıkarılmış olması önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı yerel düzeyde üniversite öğrencilerinin, üniversite yaşamına adım attıkları süreç itibarıyla karşılaştıkları akademik, mesleki ve toplumsal alandaki problemlerine yönelik sosyolojik bir bakış ortaya koymaktır. Öğrencilerin sorunları bizzat kendilerine başvurularak ortaya koyulduğu için analiz edilen bilgilerin, bu alanlardaki problemlere yönelik yetkililerin politika geliştirmelerine ve planlama yapmalarına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Çalışmanın evrenini Çankırı Karatekin Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde öğrenimine devam eden birinci ve dördüncü sınıflardaki kadın ve erkek öğrencilerin tamamı oluşturmaktadır. Üniversiteye geçiş yapan birinci sınıflar ve üniversiteden mezun olma konumunda bulunan dördüncü sınıflar arasında, üniversiteye uyum sağlama sürecinde hangi alanlarda farklılıklar olduğunu ortaya koymak açısından bu sınıflar uygun görülmüştür. Çalışmada gönüllülük esas alınmıştır. Bu çalışma nicel yöntem kapsamında yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Akbalık (1997) tarafından, üniversite öğrencilerinin üniversiteye uyum düzeylerini belirlemek amacıyla geliştirilen daha sonra Tuhanoğlu (2017) tarafından da geliştirilmiş olan “Üniversiteye Uyum Ölçeği” (ÜÜÖ) ile demografik soruları da içeren toplama formu kullanılmıştır. Üniversiteye Uyum Ölçeği 45 madde ve 4 faktörden oluşmaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin cinsiyetlerine ve sınıflarına göre üniversite yaşantısına uyum düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

1. GENÇLİK BAĞLAMINDA ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİ

Toplumsal alandaki belirli grupların, kurumların, ilişkilerin ve süreçlerin bilimi olan sosyoloji, bazı toplumsal kesimleri araştırma odağına almakta diğer kesimlerle karşılaştırıldığında geç kalmıştır. Gün geçtikçe önemli bir alan olarak görülen gençlik, araştıran kesimi uzun süre beklemek durumunda kalmıştır (Deniz, 2014: 20-21). Gençlik, çocukluktan yetişkinliğe geçiş olarak bilinir. İnsanın kimliğinin ve kişiliğinin oluşmasında hassas bir dönemi içerir. Biyolojik, psikolojik, sosyolojik faktörler genç bireyin gelişmesinde aynı anda ve birlikte değişip, gelişmez. Dolayısıyla da tek bir faktöre dayanarak bir gençlik tanımı yapılamamaktadır (Taşbaş vd. 2017: 520). Gençlik bir problem alanı olarak daha sonradan ele alınmış ve üzerine çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalardan ilki Türkiye’de üniversite öğrencileri üzerine yapılan Nermin Abadan’ın “Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri” isimli çalışmasıdır (Deniz, 2014: 102). Daha önce tıpçılar tarafından ele alınmış olan gençlik kavramı sosyolojik temelde ilk kez Parsons tarafından ele alınmıştır. Konuya yapısal-fonksiyonalist kuram içinde yaklaşan Parsons, toplumdaki yaş gruplarının rollerini tartışmıştır (Poyraz vd. 2003: 4). Sosyolojik bir kategori olarak gençler toplumsal, ekonomik ve kültürel yaşantının vazgeçilmez unsurlarıdır.

Türkiye’de 2016 yılı itibariyle 12 milyon 989 bin 42 genç bulunmakta ve genç nüfus böylece toplam nüfusun yüzde 16,3’ üne karşılık gelmektedir (TÜİK, 2016). Nüfusun büyük bir bölümüne hakim olan gençlerin 7 milyonunu ise üniversiteli gençler oluşturmaktadır. Üniversiteler, bilim ve teknolojiye bulunduğu ülkeye öncülük ederek her alanda kalkınma sağlamaktadır. Üniversitelerin sağladığı etkilere bakıldığında; ekonomik politikaların analizi ve araştırılması, sahip oldukları bilgi ağının sanayiye aktarımı, toplumsal ve bireysel yaşantıya destek olması, yeni bilgiler için araştırma ortamına sahip olması şeklinde sıralabilir (Naralan ve Kaleli, 2012: 2).

Üniversite öğrenciliği, önemli bir süreci kapsamaktadır. Türkiye’de öğrenciler, üniversitede öğrenim görme fırsatını zorlu bir yarış sonunda elde etmektedir. Üniversiteye farklı kültürel çevrede başlayan öğrenciler, kendilerini farklı bir akademik ve toplumsal çevre içinde bulmaktadır. Yeni bir yaşantıya, yeni ilişkilere ve yeni bir düzene alışmak her zaman olumlu sonuçlar getirmemektedir.

Öğrenciler yabancı oldukları bu ortamda bütün bireysel yaşam sorumluluklarını tek başına üstlenmek zorunda kalmaktadır böylece kendi deneyimlerinden yola çıkarak uyum sağlamak ve bu uyum sürecini sürdürmek durumundadır (Karahan vd., 2005: 64). Değişen her türlü toplumsal koşula uygunluk sağlama durumunu ifade eden uyum, öğrencilerin yaşadıkları problemlere bağlı olarak olumlu anlam ifade etmeyebilir.

Üniversite gençliği ve bu gençliğin karşılaştığı sorunlar, üzerinde dikkatle durulması gereken önemli bir konudur. Üniversite öğrencileri, yeni şartlara uyum sağlamada zorluk çekebilir. Çocuktan gençliğe ve yetişkinliğe geçme döneminin sıkıntılarını yaşayan bir birey olması sebebiyle öğrenciler üniversite yaşantısında birtakım sorunlarla karşılaşabilmektedir. Bu sorunlar içerisinde de aşılması kolay güçlükler ile aşılabilmesi için dikkat gerektiren durumlar vardır (Özgüven, 1992: 5-6).

2. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR

Üniversite öğrencilerin karşılaştığı sorunlar üzerinde kimi çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalarda üniversitede öğrenci olmak ve buna bağlı bir üniversite yaşamı, ülkemizde ve diğer ülkelerde kaygı ve stres üretecek bir ortamın niteliği tartışılmıştır. Bu tartışmalarda öğrencinin öğrenim gördüğü üniversiteden yeterince tatmin olamaması, öğretim üyeleri ile olumlu ilişkiler kuramaması, derslerin içeriği ile ilgili sıkıntı yaşaması ve beklentilerinin karşılanamaması gibi durumlar bu tartışmalarda yaşanan problemleri ön plana çıkarmaktadır. Bu tartışmalarda öğrencilerin ileride yapabileceği mesleğe uygun şartları da sağlamayacağı, yeterlilik düzeyine erişemeyeceği de tartışılmıştır. Anne ve babalar öğrencilere yönelik akademik başarı beklentisi içine girmektedir. Öğrencinin üniversite yaşantısını olumlu şekilde tamamlaması ve ileri saygın bir mesleğe ulaşmasını hedeflemektedirler. (Mercan ve Yıldız, 2011: 138) Bilgin'in (2001) çalışmasında öğrencilerin en önemli sorunlarının sırasıyla ailesel sorunlar, ekonomik sorunlar, düşüncelerini ifade etme ile ilgili sorunlar, meslek endişesi ya da beğenmediği kurumda eğitim alma ile ilgili sorunlar olduğunu ifade etmiştir. Gizir' in (2005) Orta Doğu Teknik Üniversitesi son sınıf öğrencilerinin problemleri konulu çalışmasında, öğretim üyeleri ile ilgili problemlerinin fakültelere göre dağılımında, gereken anlayış ve yakınlığın gösterilmemesi, iletişim sıkıntısı ve öğrenciye bilgiyi ulaştırma konusunda problem yaşadıklarını tespit etmiştir. Kıranşal vd. (2008) tarafından yapılan çalışmada, öğrencilerin kendi sıkıntılarını kendilerinin çözmeye çalıştıkları ve daha sonra yakın çevreye başvurdukları belirtilmiştir.

Akademik alanda problem yaşayan öğrencilerin mesleki alanda da kaygı duyacağı düşünülmektedir. Gizir'in (2005) çalışmasında, Orta Doğu Teknik Üniversitesi son sınıf öğrencilerinin sorunlarının büyük kısmını üniversite eğitimini tamamladıktan sonra meslek sahibi olamama kaygısı oluşturmuştur. Cinsiyet açısından kadın ve erkek öğrenciler arasında da önemli farklılıklar olduğu belirtilmiştir.

Öğrenciler akademik ve mesleki kaygılarının yanında toplumsal alanda da sorunlar yaşamaktadır. Toplumsal alanda öğrencilerin yaşadığı problemlerden birisi, öğrencilerin ailede yaşadıkları problemlerden kaynaklı ve ailenin eğitim düzeylerine bağlı olarak ortaya çıkmaktadır. Sağlıklı koşulların sağlandığı ailede öğrenci kendi gelişimini daha iyi tamamlamaktadır. Sonuç olarak, topluma uyum sağlamada öğrencilerin istek ve arzuları dikkate alınmalı ve aile öğrenciye her alanda destek olmalıdır (Bayrak, 2012: 29).

Özkan ve Yılmaz'ın (2010) çalışmasında anne-babasının eğitim düzeyi düşük olan üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum sağlamada sıkıntılar yaşadığı ifade edilmiştir. Anne-babanın eğitim düzeyi yükseldiğinde öğrencinin kendini daha olumlu hissettiği ve daha çok çaba gösterdiği belirtilmiştir. Bozaslan ve Kaya (2011) yaptıkları çalışmada eğitim düzeyi yüksek olan ailede, aile içi ilişkilerin daha demokratik olduğunu ve öğrencilerin problemlerini çözmede daha başarılı olduğunu belirtmişlerdir.

Üniversiteyi kazanan öğrencilerin büyük kısmı farklı yerleşim yerlerindeki üniversitelerde öğrenim görmektedir. Ailesinin bulunduğu şehirdeki üniversiteyi kazanan öğrenciler, kendi ailesinin yanında kalırken, farklı bir şehirdeki üniversiteyi kazanan öğrenciler çeşitli imkanlara bağlı olarak evde ya da yurttan barınmaktadır (Arlı, 2013: 174). Güldiken ve Özekicioğlu (2004) yaptıkları çalışmada öğrencilerin barınma ile ilgili sorunlarının olduğu ve şehirdeki kira fiyatlarının yüksek olduğu için sıkıntı çektikleri belirtilmiştir. Kiraz (2015) öğrenci sorunlarıyla ilgili çalışmasında Tokat ilini örnek olarak almıştır. Tokat'ta üniversite hayatını sürdüren öğrencilerin gelirlerinin düşük seviyede olduğu böylece en büyük problemlerinin barınmadan kaynaklandığı belirtilmiştir.

Üniversite öğrencileri, öğrenim gördüğü alanlarda birçok kişiyle aynı ortamı paylaşarak arkadaşlık kurmaktadır (Tümerdem, 2007: 43). Fakat bilindiği gibi bu süreç her zaman olumlu olmamakta ve yaşanan bir takım sıkıntılara da işaret etmektedir. Sivrikaya (1992) Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde yaptığı öğrencilerin uyumlarını inceleyen çalışmasında öğrencilerin uyum düzeylerinin düşük olduğunu belirtmiştir. Uyum sürecinde kız ve erkek öğrencilerin sınıf ortamında ya da genel anlamda arkadaşlık ilişkilerinde yaşadığı problemler arasında da benzerlik ya da farklılıklar olabilmektedir. Gizir' in (2005) yaptığı çalışmada öğrencilerin arkadaşlık ilişkileriyle ilgili belirledikleri ilişkilerdeki samimiyetsizlik, rekabet ve bencillikten kaynaklı çıkar durumları başlıca sorunları oluşturmaktadır.

Öğrenciler üniversite hayatlarında pek çok konuyu deneyimledikleri için bazı zamanlarda kendilerini güçsüz hissedebilmektedir. Ailelerinden uzakta olmak, yeni arkadaş çevresine ve çevreye uyum sağlamak öğrenciler için duygusal faktörlere sebep olabilmektedir. Akademik alandaki sorunlarına bağlı olarak da yine stres, kaygılanma, çaresiz hissetme gibi problemler meydana gelmektedir (Koç vd. 2004: 489). Akademik alanda başarı düzeyine göre bu durumların değiştiği gözlenmektedir. Başarı düzeyi arttıkça kaygı düzeyinde azalma olmaktadır (Tümerdem, 2007: 42). Günümüzde toplumsal değişimlere bağlı olarak yeni şartlara uyum sağlamaya çalışan insan üzerinde kaygı düzeyini tetikleyebilmektedir. Durna (2006) üniversite öğrencilerinin stres düzeylerini belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada, arkadaş ilişkisi ile stres düzeyinin ilişkili olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğrencilerin sıkıntılarını arkadaşları ile paylaşması kendilerini daha iyi hissetmelerine sebep olmaktadır.

Üniversite öğrencilerinin üniversiteye yaşamı sürecinde karşılaştığı problemlere yönelik gerçekleştirilen literatürdeki çalışmalara bakıldığında ve hızlı toplumsal değişimler göz önüne alındığında, üniversite öğrencilerinin üniversiteye geçiş ve uyum sürecinde akademik, mesleki ve toplumsal alanlarda önemli problemlerinin olduğu araştırmalarla ileri sürülmüştür. Günümüz Türkiye'sinde her ilde bir veya birden çok üniversitenin olduğu göz önünde bulundurulursa üniversite öğrencilerinin ihtiyaçları, beklentileri ve problemlerinin buldukları iller zemininde belirlenmesi daha da önem kazanmaktadır. Çankırı il özelinde planlanan bu çalışma öğrencilerin akademik, mesleki ve toplumsal alandaki kaygılarına ve uyum problemlerine etki eden faktörleri yerel düzlemde sorgulaması açısından bu tür çalışmalara katkı yapma potansiyeli taşımaktadır.

3. BULGULAR VE TARTIŞMALAR

Tablo 1: Öğrencilerin Tanımlayıcı Özellikleri

Özellikler		Sayı	%
Yaş Ortalaması : 20.7			
Cinsiyet	Kadın	76	66.7
	Erkek	38	33.3
Bölüm	Sosyoloji	114	100
Sınıf	Birinci Sınıf	77	67.5
	Dördüncü Sınıf	37	32.5
Şehir	Ankara	19	16.7
	İstanbul	5	4.4
	Adana	6	5.3
	Bursa	3	2.6
	Şanlıurfa	11	9.6
	Çankırı	5	4.4
	Gaziantep	7	6.1
	Hatay	10	8.8
	Van	4	3.5
	Samsun	4	3.5
	Malatya	3	2.6
	Rize	2	1.8
	Manisa	1	0.9
	Bolu	1	0.9
	Afyon	2	1.8
	Sinop	1	0.9
	Konya	1	0.9
	Bingöl	1	0.9
	Kastamonu	1	0.9
	Aksaray	1	0.9
	Kütahya	1	0.9
	Kayseri	2	1.8
	Diyarbakır	1	0.9
	İzmir	2	1.8
	Denizli	1	0.9
	Amasya	1	0.9
	Mersin	3	2.6
	Aydın	1	0.9
	Kırşehir	1	0.9
	Eskişehir	1	0.9
	Zonguldak	1	0.9
	Ardahan	1	0.9
	Çorum	1	0.9
Uşak	1	0.9	
Siirt	1	0.9	
Tokat	2	1.8	
Kocaeli	5	4.4	
Yaşadığı Yer	Aileyle	4	3.5
	Akraba yanında	2	1.8
	Evde Arkadaşlarla	17	14.9
	Yurtta	90	78.9
	Diğer	1	0.9

Annenin Eğitim Durumu	Okur-yazar Değil	13	11.4
	İlkokul	54	47.4
	Ortaokul	26	22.8
	Lise	20	17.5
	Üniversite	1	0.9
Babanın Eğitim Durumu	Okur-yazar Değil	2	1.8
	İlkokul	36	31.6
	Ortaokul	38	33.3
	Lise	29	25.4
	Üniversite	9	7.9

Araştırmaya katılanların tamamı (%100) Karatekin Üniversitesi'nde öğrenimine devam eden Sosyoloji bölümü öğrencileridir. Araştırmaya 114 öğrenci katılmış olup, %66.7'sini (N:76) kadın, % 33.3' ünü (N:38) erkek öğrenciler oluşturmuştur. Öğrencilerin yaş ortalaması % 20.7' dir. Araştırmaya katılanların %67.5'ini birinci sınıf, % 32.5'ini ise dördüncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Öğrencinin farklı şehirlerden geldiği görülmüş ve aralarında en fazla %16.5 oranı ile Ankara ilinden üniversite eğitimi için gelenler oluşturmuştur. Üniversite yaşamı süresince öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun % 78.9 oranı ile yurttan kaldığı belirlenmiştir. Öğrencilerin ailelerinin eğitim durumları göz önüne alındığında, en fazla ortalama %47.4 ile annenin eğitim seviyesi ilkokul düzeyinde iken babanın eğitim seviyesinin %33.3 ile ortaokul düzeyinde olduğu gözlemlenmiştir. (Tablo 1)

Tablo 2: Öğrencilerin Üniversiteye Uyum Ölçeğinin (ÜÜÖ) Akademik Sorunlar Alt Boyut Maddelerine Verdikleri Puanların Ortalamaları

Akademik Sorunlar	Kadın	Erkek	Birinci Sınıf	Dördüncü Sınıf
1.Öğretim elemanlarının tutum ve davranışlarını beğeniyorum.	4.7	5.3	5.1	4.5
5.Akademik deneyimlerim, bölümüme olan ilgimi giderek artırıyor.	4.4	4.8	4.5	4.5
9.Bu üniversitedeki akademik deneyimlerimden memnunum.	4.3	4.5	4.6	4.0
13.Öğretim elemanlarının büyük bir kısmını kendime yakın buluyorum.	4.3	5.0	4.7	4.2
17.Aldığım derslerin içeriğinden ve kalitesinden memnunum.	4.5	4.5	4.6	4.2
21.Bölümümdeki akademik çalışmalar beni heyecanlandırıyor.	4.1	4.4	4.1	4.3
25.Aldığım dersler bölümümle ilgili yeni konulara merakımı artırıyor.	4.6	4.5	4.6	4.5
29.Aldığım dersler, akademik beklentilerimi karşılıyor.	4.3	4.3	4.4	4.2
34.Derslerime giren öğretim elemanlarından memnunum.	4.9	4.6	5.1	4.2
38.Öğretim elemanlarının sınıf içindeki tutum ve davranışlarını beğeniyorum.	4.6	5.1	5.0	4.2
43. Öğretim elemanlarının derslerde kullandıkları yöntem ve teknikleri yeterli buluyorum.	3.9	4.0	4.1	3.5
45.Akademik gelişimimden memnunum.	3.9	4.4	4.1	4.1

Üniversite öğrencilerinin sorunlarını belirlemeye yönelik olarak yapılan çalışmada, 45 sorudan oluşan Üniversiteye Uyum Ölçeği (ÜÜÖ) kullanılmış ve sorunlar 4 faktöre dayandırılarak ortaya konulmuştur. Bu çerçevede akademik sorunlar için ölçekte yer alan 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 34, 38, 43 ve 45. maddeler uygun görülmüştür.

Tablo 2 incelendiğinde araştırmaya katılan erkek öğrencilerin, öğretim üyelerinin tutum ve davranışlarını beğenme ile ilgili maddelere kadınlara oranla daha yüksek puanlar verdikleri görülmüştür. Sınıflar açısından ise birinci sınıfların öğretim üyelerini daha olumlu bulduğu belirlenmiştir. Hem sınıflar hem de cinsiyet değişkenine bağlı olarak öğrencilerin alınan derslerin içeriği, akademik çalışmalara duydukları ilgi ve kendi akademik deneyimlerini içeren maddelere benzer şekilde 4 puan verdikleri görülmüştür. Bu bulgulara dayalı olarak öğrencilerin öğretim elemanlarıyla ilişki kurma konusunda sıkıntı çektikleri görülmektedir. Erkek öğrencilerin, öğretim üyeleri ile daha sıkı ilişkiler kurduğu, kadın öğrencilerin ise öğretim üyeleri ile ilişkilerinde daha fazla zorlandığı ve bu ölçüde de öğretim üyelerinin tutum ve davranışlarını daha düşük bir seviyede ifade ettiği belirlenmiştir. Üniversite yaşamına yeni başlayan birinci sınıflar, daha yerleşik bir düzene sahip olan dördüncü sınıflara oranla öğretim üyeleri ile daha sıcak ilişkiler kurmakta ve ilişkiye bağlı olarak öğretim üyelerini olumlu olarak değerlendirmişlerdir. Öğrenciler akademik deneyimleri, derslerin içeriği ve bölümlerine ilişkin ortalama bir puan vermişlerdir (4 puan). Öğrenciler dersleri, bölümleri ve deneyimleri konusunda kendilerini yeterli görmemekte ve ara bir seviyeyi tercih etmektedir. Öğretim üyelerinin derslerde kullandığı yöntemler öğrenciler için düşük bir anlam ifade etmektedir. Öğretim elemanlarının derslerde kullandıkları yöntem ve tekniklerin öğrenciler tarafından düşük puanla ifade edilmesi ile bağlantılı olarak bu durumun öğrencilerin derslerini, bölümlerini ve akademik deneyimlerini olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Erdoğan vd. (2005) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik çalışmada da benzer bir durumla karşılaşarak öğrenciler öğretim üyelerinin mesleki yeterliliklerinden memnun olduklarını ancak derslerin uygulama alanları ve teknik açıdan sıkıntı çektiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 3: Öğrencilerin Üniversiteye Uyum Ölçeğinin (ÜÜÖ) Toplumsal İlişki Sorunları Alt Boyut Maddelerine Verdikleri Puanların Ortalamaları

Toplumsal İlişki Sorunları	Kadın	Erkek	Birinci sınıf	Dördüncü Sınıf
2.Üniversitedeki arkadaşlarımla ilişkilerim oldukça iyidir.	5.1	5.1	5.3	4.8
6.Üniversiteye geldiğimden beri yakın arkadaşlıklar kuramadım.	2.4	2.5	2.3	2.6
10.Üniversitedeki arkadaş ilişkilerimden memnunum.	4.7	4.7	4.9	4.4
14. Dersler dışında sınıf arkadaşlarımla görüşmüyorum.	2.9	3.0	2.7	3.4
18.Üniversitenin sosyal ortamına uyum sağladığımı düşünüyorum.	4.1	4.5	4.3	4.0
22.Sınıfımdaki arkadaşlarım bana gerçekten ilgili davranıyorlar.	4.4	4.3	4.5	4.0
26.Boş zamanlarımla çoğunluğu üniversitedeki arkadaşlarımla geçiririm.	4.6	4.4	4.5	3.7
30.Üniversitedeki etkinliklere beraber katılabileceğim arkadaşlarım var.	4.8	5.1	5.1	4.5
31.Üniversitedeki sosyal çevremi yeterli buluyorum.	4.1	4.5	4.2	4.3
35.Üniversitedeki etkinliklere beraber katıldığım arkadaşlarım var.	5.1	4.7	5.1	4.6
39.Bu üniversitede arkadaş edinmek benim için zordur.	2.6	2.5	2.7	2.5
40.Sınıfta kendimi yabancı gibi hissediyorum.	3.2	3.0	3.0	3.4
44.Beni bu üniversiteye bağlayacak sosyal bir ortamım var.	4.1	4.5	4.1	4.4

Toplumsal ilişkiye dayalı sorunlar için ölçekte yer alan 2, 6, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 31 ve 35. maddeler saptanmıştır. Tablo 3 incelendiğinde birinci ve dördüncü sınıf öğrencilerinin hem sınıftaki hem de genel olarak arkadaşlık ilişkilerini içeren maddelere birbirine yakın puanlar vermesine rağmen birinci sınıflar daha olumlu bulmaktadır. Kadın ve erkek öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerine benzer düzeyde puanlar verdiği ve bu puanın üniversitenin sosyal ortamına uyum sağlamada verdikleri puanlarla da benzer olduğu söylenebilir. Bu bulgulara dayalı olarak birinci sınıfların arkadaşlık ilişkilerinin daha sıkı olduğu söylenebilir. Dördüncü sınıfların üniversitede geçirdikleri son yıl olduğu düşünüldüğünde sınav kaygıları, meslek edinme kaygıları ve buna bağlı duygu durumları yaşamalarına bağlı olarak arkadaşlık ve genel toplumsal ilişkilerinde kopmaların olabileceğini düşündürmektedir. Öğrencilerin arkadaşlık ilişkilerinin üniversite ortamına uyum sağlamalarını etkilediği, arkadaşlık ilişkilerinin yeterince güçlü olmadığı ve orta düzeyde kaldığı düşünülmektedir. Bu durum Tümerdem'in (2007:43) yaptığı çalışmada farklı arkadaşlarla tanışarak arkadaşlık bağı kurmanın gencin kendini daha iyi hissetmesine ve toplumsal ilişkiler alanında olumlu yaklaşımlar geliştirmesine neden olabileceği şeklinde açıklanmıştır.

Tablo 4: Öğrencilerin Üniversiteye Uyum Ölçeğinin (ÜÜÖ) Kurumsal Sorunlar Alt Boyut Maddelerine Verdikleri Puanların Ortalamaları

Kurumsal Sorunlar	Kadın	Erkek	Birinci sınıf	Dördüncü Sınıf
4.Bu üniversiteyi seçmekle doğru bir karar verdiğimden emin değilim.	3.3	3.1	3.4	3.0
8.Yeniden sınava girsem başka üniversiteyi seçerdim.	4.2	3.5	4.3	3.1
12.Yeni sınava giren öğrencilere bu üniversiteyi öneririm.	3.7	3.8	3.6	4.0
16.Kendimi bu üniversiteye ait hissetmiyorum.	3.2	3.1	3.3	2.8
20.Bu üniversiteyi tercih etmiş olmaktan memnunum.	4.0	3.9	4.0	4.1
24.Bu üniversiteden mezun olup olmamak konusunda kararsızım.	3.3	2.7	3.4	2.5
28.Keşke başka bir üniversitede okusaydım.	3.8	3.7	3.9	3.0
33.Bu üniversitenin bir öğrencisi olmak benim için bir anlam ifade etmiyor.	3.0	2.4	2.9	2.5
37.Bu üniversitede öğrenim görmekten mutluyum.	4.2	4.2	4.2	4.2
42.Bu üniversitede umduğumu bulamadım.	3.5	3.2	4.5	3.1

Kurumsal sorunlar için ölçekte yer alan, 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 33, 37 ve 42. maddeler uygun görülmüştür. Tablo 4 incelendiğinde birinci sınıflar dördüncü sınıflara göre sorunlarını daha yüksek puanlarla ifade etmiştir. Birinci sınıf öğrencileri yeni bir tercih yapma durumunda kaldıklarında başka bir üniversiteyi seçme durumu ile buldukları üniversiteden memnun olma maddelerine paralel şekilde aynı puanı vermiştir. Bu durumun kadın öğrencilerde de yaşandığı söylenebilir. Bu bulgular ışığında, öğrencilerin öğrenim gördükleri üniversiteden verim alamadığı düşünülmektedir. Öğrenim gördükleri kurumdan verim alamayan öğrenciler için öğrenim gördüğü kurumun bir anlam ifade etmemesi, üniversite yaşantılarını olumsuz etkilemektedir. Birinci sınıfların çelişkili puanlar vermesi, üniversitede buldukları süre içerisinde henüz sağlam bir düzen kuramadıklarını ve kuruma uyum sağlamada net fikirlerinin olmadıklarını düşündürmektedir.

Üniversite yaşantısına belirli bir üniversiteye yerleşerek ulaşan gençlerin içinde bulunduğu kurumla uyumlu ilişkilerde bulunamaması öğrencilerin aldıkları dersler, okudukları bölüm ve akademik deneyimlerinde kendi potansiyellerini ortaya çıkaramayacaklarını düşündürmüştür. Benzer bir çalışma Sevinç (2010) tarafından Mersin Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin uyum düzeylerini çeşitli değişkenler açısından incelenmiş ve öğrencilerin öğrenim gördükleri kurumla bütünleşemedikleri ve çeşitli sıkıntılarının olduğu belirtilmiştir. Diğer yandan, Naralan ve Kaleli (2012) tarafından öğrencilerin üniversiteye yönelik memnuniyet düzeylerini ölçtükleri çalışmada ise genel anlamda Atatürk Üniversitesi'nde okuyan öğrencilerin üniversiteden memnun olduğu ve yüksek puanlar verdikleri belirtilmiştir.

Tablo 5: Öğrencilerin Üniversiteye Uyum Ölçeğinin (ÜÜÖ) Kişisel Sorunlar Alt Boyut Maddelerine Verdikleri Puanların Ortalamaları

Kişisel Sorunlar	Kadın	Erkek	Birinci Sınıf	Dördüncü Sınıf
3.Gün geçtikçe duygularımı anlamakta zorlanıyorum.	3.6	2.6	4.5	3.8
7.Son günlerde içimden hiçbir şey yapmak gelmiyor.	3.9	2.0	4.2	3.0
11.Son zamanlarda duygularımı kontrol etmekte zorluk çekiyorum.	4.5	2.0	4.0	3.1
15.Bugünlerde çok çabuk sinirleniyorum.	3.5	2.4	4.6	3.4
19.Son dönemlerde sık sık ağlayacakmış gibi oluyorum.	3.7	2.3	4.1	2.7
23.Son günlerde karar vermekte zorlanıyorum.	3.5	2.1	3.2	2.7
27.Son zamanlarda moralim çok çabuk bozuluyor.	4.3	2.4	4.4	3.2
32.Son günlerde kendimi oldukça çaresiz hissediyorum.	3.9	2.5	4.5	3.9
36.Bugünlerde zihnim çok dağınık.	4.6	3.4	4.2	3.0
41.Son zamanlarda çok sık başım ağrıyor.	4.5	3.1	4.2	3.1

Kişisel sorunlar için ölçekte yer alan 3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 32, 36 ve 41. maddeleri uygun görülmüştür. Tablo 5 incelendiğinde birinci sınıflar kişisel sorunlar içeren maddelere dördüncü sınıflara göre daha yüksek puan vermiştir. İsteksizlik, kendini kontrol etmekte güçlük çekme, karar verememe gibi olumsuzluklar birinci sınıfa oranla dördüncü sınıflarda daha düşüktür. Cinsiyet değişkenine bakıldığında ise kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre kişisel problemlere yüksek puan vermiştir. Bu bulgulara dayanarak birinci sınıfların üniversitede öğrenim gördükleri ilk yıl olduğundan dolayı yaşantılarını düzenleme, okuduğu bölüme-sınıfa alışma ve üniversite ortamına uyum sağlamada daha sık kafa karışıklığı ve moral bozukluğu durumlarını yaşadığını düşündürmektedir. Dolayısıyla ruhsal, zihinsel açıdan da kendilerini daha olumsuz ifade ettikleri söylenebilir. Dördüncü sınıfların üniversitede geçirdikleri sürenin verdiği tecrübeye bağlı olarak birinci sınıflara oranla bu durumları aştıkları yorumu yapılabilir. Kadınların erkeklere göre kişisel problemlerinin yüksek olması, yaşadıkları durumlara daha içsel yönden yaklaşabilmeleri ve daha çabuk etkilenebilmeleri ile açıklanabilir. Şahin vd. (2009) birinci ve dördüncü sınıftaki üniversite öğrencilerinin başlıca sorunlarını belirlemeye yönelik yaptıkları çalışmada da öğrencilerin ilk üç sorunları arasında kişisel sorunlarının da yer aldığı dolayısıyla her beş öğrenciden bir tanesinde bu sorunların görülme potansiyelinin olduğu belirtilmiştir.

Tablo 6: Üniversiteye Uyum Ölçeği (ÜÜÖ) Alt Boyutları ve T-test Sonuçlarının Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Değerlendirilmesi (N: 114)

ÜÜÖ T- test	Ortalama		İstatistik
	Kadın	Erkek	
1.Akademik Sorunlar Alt Boyutu	4,354	4,530	p:0,720
2.Toplumsal İlişki Sorunları Alt Boyutu	4,034	4,117	p:0,378
3.Kurumsal Sorunlar Alt Boyutu	3,660	3,355	p:0,945
4.Kişisel Sorunlar Alt Boyutu	3,206	2,971	p:0,224

Tablo 6 incelendiğinde cinsiyet değişkenine bakıldığında hem kadın hem de erkek öğrencilerin akademik sorunlar alt boyutu, toplumsal ilişki sorunları alt boyutu, kurumsal sorunlar alt boyutu ve kişisel sorunlar alt boyut maddelerine birbirlerine oranla farklı puanlar vermelerine rağmen istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($p>0,05$). Öğrencilerin üniversite yaşamına uyum süreçleri, öğretim üyeleri ile ilişkileri, akademik deneyimleri, bölüme olan ilgileri, arkadaşlık ilişkileri ve kurumla bütünleşme düzeyleri cinsiyet değişkenine göre farklılaşmamaktadır. Bu durum kadın ve erkek öğrencilerin problem alanlarının benzerliği ile açıklanabilir.

Tablo 7: Üniversiteye Uyum Ölçeği (ÜÜÖ) Alt Boyutları ve T-test Sonuçlarının Öğrencilerin Sınıflarına Göre Değerlendirilmesi (N: 114)

ÜÜÖ T test	Ortalama		İstatistik
	Birinci Sınıf	Dördüncü Sınıf	
Akademik Sorunlar Alt Boyutu	4,532	4,164	p:0,061
Toplumsal İlişki Sorunları Alt Boyutu	4,120	3,939	p:0,140
Kurumsal Sorunlar Alt Boyutu	3,697	3,270	p:0,007
Kişisel Sorunlar Alt Boyutu	3,202	2,973	p:0,429

Tablo 7 incelendiğinde sınıflar açısından bakıldığında birinci sınıf öğrenciler ile dördüncü sınıf öğrencilerinin ölçekte yer alan belirli maddelere farklı puanlar vermesine rağmen akademik sorunlar alt boyutu, toplumsal ilişki sorunları alt boyutu ve kişisel sorunlar alt boyutu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark görülmemiştir ($p>0,05$). Bununla birlikte öğrencilerin sınıfları ile kurumsal sorunlar alt boyutu arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark oluşmuştur ($p<0,05$). Birinci sınıflar kuruma uyum sağlamada sıkıntı yaşamaktadır. Lise hayatından daha donanımlı bir üniversite yaşantısına geçiş yaptıkları süreçte bu durum öğrencilerin henüz üniversitenin kendi kurumsal yapısına uyum sağlayamadığını düşündürmüştür.

Ayrıca beklentilerinin yeterince karşılanmadığı bir ortamda öğrenim görmenin öğrenciler açısından uygun olmadığı düşünülmektedir. Dördüncü sınıfların birinci sınıflara göre üniversitede geçirdikleri sürecin daha yoğun olması onların kurumla ilgili olumlu tecrübeler edinmesini böylece öğrenim gördükleri kurumdan memnun olmalarını sağladığı ifade edilebilir.

SONUÇ

Bu çalışma Çankırı yereli düzeyindeki üniversite öğrencilerinin akademik, mesleki ve toplumsal alanda yaşadıkları problemleri ve üniversite yaşamına uyum sağlamalarını güçleştiren etmenleri betimlemek amacıyla yapılmıştır. Cinsiyet değişkeni baz alındığında kadın öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha fazla akademik sorunları olduğu görülmüştür. Sınıf kademeleri açısından bakıldığında dördüncü sınıfların akademik alanda sıkıntılar yaşadığı görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu akademik deneyimlerini ve başarı düzeyini yeterli görmemektedir. Ayrıca öğretim üyelerinin derslerde kullandığı yöntem ve teknikler de öğrenciler tarafından yetersiz görülmektedir. Toplumsal ilişkiye dayalı problemleri en fazla dördüncü sınıfların yaşadığı görülmüştür. Üniversite yaşantılarının sonuna yaklaştıkları bu süreçte gelecek endişesi ve mesleki kaygılarına bağlı olarak dördüncü sınıfların toplumsal ilişkilerinin alt düzeyde kaldığı ifade edilebilir. Öğrencilerin genelinin üniversite yaşamında arkadaş edinmede zorlanmadıkları ama ilişkileri devam ettirme adına zorlandıkları görülmektedir. Cinsiyet temel alındığında kadın öğrenciler erkek öğrencilere göre kurumsal alanda daha fazla sorun yaşamaktadır. Sınıflar açısından bakıldığında birinci sınıfların kurumsal sorunlarının daha fazla olduğu görülmüştür. Birinci sınıfların öğrenim gördükleri kurumla yeterince bütünleşemedikleri, buldukları üniversiteden memnun olmadıkları ve kendilerini öğrenim gördükleri üniversiteye ait hissetmedikleri görülmüştür. Kadın öğrencilerin kişisel sorunlarının daha fazla olduğu görülmektedir. Sınıflar baz alındığında ise yeni bir ortama uyum sağlamaya çalıştıkları bu süreçte birinci sınıfların kendi potansiyellerini tam anlamıyla gerçekleştiremedikleri dolayısıyla ruhsal ve zihinsel açıdan daha fazla etkilendikleri ve kişisel problemlerinin daha fazla olduğu görülmüştür.

KAYNAKÇA

Akbalık, F. (1997). “Bilgilendirme ve Grupla Psikolojik Danışmanın Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyumları Üzerine Etkisi”. Ankara Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.

Arlı, E. (2013). “Barınma Yerinin Üniversite Öğrencilerinin Kişisel ve Sosyal Gelişim ve Akademik Başarı Üzerindeki Etkilerinin Odak Grup Görüşmesi İle İncelenmesi”. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, Cilt 3. Sayı 2. Sayfa 173-178

Bayrak, Ö. (2012). “Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Akademik ve Sosyal Uyumlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi”. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi. Edirne.

Bilgin, M. (2001). “Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ile Değerleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi”. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Cilt: 2. Sayı: 20. s.18-25.

Bozaslan H. ve Kaya A. (2011). “Üniversite Öğrencilerinin Anne Baba Tutumlarının Problem Çözme, Sosyal Kaygı ve Akademik Başarıları Açısından İncelenmesi”. Kaynak: <http://www.iconte.org/FileUpload/ks59689/File/243.pdf>. Erişim Tarihi: 29 Nisan 2018

Deniz, Ç. (2014). “Üniversite Gençliğinin Uyum Sağlama Süreçleri: Bir Bibliyografya Denemesi”. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt: 4 Sayı: 1. s. 99-121.

Durna, U. (2009). “Üniversite Öğrencilerinin Stres Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi”.

<http://e-dergi.atauni.edu.tr/atauniiibd/article/download/1025003684/1025003513>.

Erişim Tarihi: 7 Nisan 2018

Erdoğan, S., Şanlı S. ve Bekir Şimşek H. (2005). “Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyum Durumları”. *Kastamonu Eğitim Dergisi*. Cilt:13. No: 2. 479-496

Gizir, C. (2005). “Orta Doğu Teknik Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Problemleri Üzerine Bir Çalışma”.

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/mersinefd/article/view/5000003014/5000003547>.

Erişim Tarihi: 2 Nisan 2018

Güldiken N. ve Özekicioğlu H. (2001). “Anadolu Üniversitelerinde Ailelerinden Uzakta Öğrenim Gören Öğrencilerin Barınmaya İlişkin Sorunları”. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*. s. 163-180

Karahan, F., Sardoğan M. E., Özkamalı E. ve Dicle A. (2005) “Üniversite 1. Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Düzeylerinin Sosyokültürel Etkinlikler Açısından İncelenmesi”. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2 (30). s. 63- 71.

Kacur, M. ve Atak M. (2011) “Üniversite Öğrencilerinin Sorun Alanları ve Sorunlarla Başetme Yolları: Erciyes Üniversitesi Örneği”. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*., Sayı: 31. s. 273-297

Kıranşal, N., Biçer N., Alkan H. ve Akça D. (2008). “Kars Sağlık Yüksekokulu Öğrencilerinin Okuldaki Akademik Danışmanlık Hizmeti İle İlgili Görüş ve Beklentilerinin İncelenmesi”. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*. Cilt:1. Sayı: 2. s. 13-20.

Kiraz, Z. (2015). “Üniversite Öğrencilerinin Sorunları: Tokat Örneği” *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. Yıl: 3. Sayı: 9. Mart 2015. s. 521-534

Koç, M., Avşaroğlu S. ve Sezer A. (2004). “Üniversite Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Problem Alanları Arasındaki İlişki”,

Kaynak: <http://dergisosyalbil.selcuk.edu.tr/susbed/article/view/744>. Erişim Tarihi: 7 Nisan 2018

Mercan, Ç. ve Yıldız, S. (2011). “Eğitim Fakültesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversiteye Uyum Düzeylerinin Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi”. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayı 16. s. 135-154

Naralan, A. ve Kaleli, S. (2012). “Üniversite Öğrencilerinin Üniversiteden Beklentileri ve Bölüm Memnuniyeti Araştırması: Atatürk Üniversitesi Örneği”. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*. Cilt: 4. Sayı: 1. s.

Özgüven, İ. (1992). “Üniversite Öğrencilerinin Sorunları ve Baş etme Yolları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. Sayı: 7. Sayfa: 5- 13

Özkan, S. ve Yılmaz, E. (2010). “Üniversite Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyum Durumları (Bandırma Örneği)”. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*. Cilt:5. Sayı:13

Poyraz T., Zorlu A., Şahin B. ve Arıkan G. (2003). “Üniversite Gençliğinin Güncel Sorunlara Bakışı: Hacettepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğrencileri Örneği”. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. Cilt: 20. Sayı: 1 . s. 1-32

Sevinç, S. (2010). “Mersin Üniversitesi Birinci Sınıf Öğrencilerinin Akademik, Sosyal, Kişisel ve Kurumsal Uyumlarını Olumsuz Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi”. Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin

Şahin İ., Fırat Şahin N., Zoraloğlu Y. R. ve Açıkgoz K. (2009). “Üniversite Öğrencilerinin Sorunları”. Kaynak:

https://www.researchgate.net/publication/281612657_UNIVERSITE_OGRENCILERININ_SORUNLARI. Erişim Tarihi: 5 Nisan 2018

Taşbaş, E., Kılıç M., Aykaç B. ve Coşkun E. (2017). “Genç Kimliğinin Şekillenmesinde Üniversitenin Etkisi: Düzce Örneği”. Kaynak:

https://www.researchgate.net/publication/320015360_GENC_KIMLIGININ_SEKILLENMESINDE_UNIVERSITENIN_ETKISI_DUZCE_ORNEGI_1. Erişim Tarihi: 3 Nisan 2018

Tuhanoğlu (2017). “Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Üniversite Yaşamına Uyumlarına Katkı Sağlayan Bireysel ve Çevresel Faktörlerin İncelenmesi”. Mersin Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi. Mersin.

TÜİK, 2016 “ İstatistiklerle Gençlik”. Kaynak :

<http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=24648>. Erişim Tarihi: 3 Nisan 2018

Tümerdem R. (2007). “Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi ve Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Son Sınıf Öğrencilerinin Kaygılarını Etkileyen Etmenler”. Kaynak :

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr/esosder/article/view/5000068077/5000063141>.

Erişim Tarihi: 3 Nisan 2018